

Міністерство освіти і науки України
Білоцерківський національний аграрний університет
Дебреценський університет (Угорщина)
Європейський інститут ім. М.Коперніка Університету економіки в Бидгощі (Польща)
Інститут Конфуція Київського національного лінгвістичного університету
Університет Савуа-Мон Блан (Франція)
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Національний університет харчових технологій
Рівненський державний гуманітарний університет
Маріупольський державний університет
Криворізький державний педагогічний університет
Міжнародна перекладацька компанія Translatel
Федерація обмінів «Франція-Україна»
Бюро перекладів «АДМІРАЛ»

З Б І Р Н И К М А Т Е Р І А Л І В

IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Актуальні питання інтернаціоналізації
вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий
та психолого-педагогічний аспекти»**
(електронне видання)

23-24 березня 2023 року

Біла Церква –2023

Резнік В.Г., Носенко М.М. КОГНІТИВНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ НІМЕЦЬКОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ.....	59
Перова О.С., Гулієва Д.О. ПОЛІЛІНГВІЗМ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ І КУЛЬТУР В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ.....	61
Duchenko A.V. PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE ACADEMIC GROUP REGARDING THE FORMATION OF PROFESSIONAL CULTURE OF FUTURE ENGLISH TEACHERS.....	63
Рейда О.А. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА АКАДЕМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	65
Столбецька С.Б. КОНТЕКСТНО-ОРІЄНТОВАНЕ ВИКЛАДАННЯ ГРАМАТИКИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ.....	68
Саливоненко А. О. КОГНІТИВНА ЛІНГВІСТИКА В КИТАЇ: НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ.....	70
Біліченко А.М. ВИВЧЕННЯ АГРАРНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В КУРСІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ.....	72
Врубель Г.Ф. ВИКОРИСТАННЯ РІЗНОМАНІТНИХ ПІДХОДІВ ЯК МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....	75
Камінська С.В. КОГНІТИВНО-ГНОСТИЧНИЙ КРИТЕРІЙ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ....	78
Бойко Г.А. РОЗВИТОК КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОМУ ЧИТАННІ СТУДЕНТІВ ІНЖЕНЕРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	80
Хомчук О.П. ПОДОЛАННЯ СТРЕСУ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ.....	81
Духняк І. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (АНГЛІЙСЬКОЇ) СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ФАХОВИХ КОЛЕДЖІВ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ.....	83
Грищенко І.В., Арістова Н.О. УВЕДЕННЯ МІЛІТАРНОЇ ЛЕКСИКИ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗВО.....	87

Секція 3. Актуальні проблеми викладання української мови як іноземної у контексті інтернаціоналізації вищої освіти

Молошна М.С., Гулієва Д.О. ДІАЛЕКТИЗМ ЯК АСПЕКТ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІНОЗЕМЦЯМИ.....	89
Карпенко С.Д. МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО КАЗКОЗНАВСТВА.....	91
Линчак І.М. МОВА-ПОСЕРЕДНИК ТА ЇЇ РОЛЬ ПРИ ВИКЛАДАННІ УМІ.....	93

Секція 4. Проблеми правового регулювання питань інтернаціоналізації вищої освіти в Україні

Ковальчук І.В. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ВИВЧЕННЯ КУРСУ ІТ ПРАВА.....	96
Бровко Н.І. ПІДВИЩЕННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН В ПРОЦЕСІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	98

справах, безумовно матиме перевагу порівняно з юристом загальної практики. Юридичні фірми, що займаються інформаційними технологіями, як правило, наймають юристів із практичним досвідом роботи в галузі ІТ права до того, як приступити безпосередньо до юридичного розгляду спору. Маючи такий досвід, юрист ефективніше пояснює технічні концепції судді чи присяжним, і він чи вона, швидше за все, матиме контакти в галузі, що полегшить пошук консультантів і свідків-експертів.

Очевидно, що законодавство про інформаційні технології є нішевою практикою. Про це слід пам'ятати тим, хто хоче прагне спеціалізуватися у цій сфері. Міжнародне співробітництво, на основі якого можуть бути вироблені єдині підходи, принципи мирного, комфортного співжиття у цифровому середовищі, має тут визначальне значення. Уніфікація правових підходів до регулювання цифрового середовища особливо актуальна.

Список використаних джерел

1. Computer Law: Drafting and Negotiating Forms and Agreements, by Richard Raysman and Peter Brown. Law Journal Press, 1999–2008. ISBN 978-1-58852-024-1
2. «Everything You Need to Know About the California Privacy Rights Act». spark. 2022-10-13. Retrieved 2023-02-09.
3. ІТ право. за заг. ред. проф. О. С. Яворської. Львів: Видавництво «Левада». 2017. 470 с.

УДК 340

БРОВКО Н.І., д-р. юрид. наук, проф., завідувач кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

ПІДВИЩЕННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН В ПРОЦЕСІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Акцентовано увагу на особливостях формування правової культури здобувачів освіти в процесі викладання правових дисциплін. Доведено, що шлях до євроінтеграції вимагає підготовки не лише фахівців-правників, а й свідомих громадян, які є рушійною силою розбудови держави. Встановлено, що використання інформаційних технологій у поєднанні з практичною складовою у освітньому процесі буде сприяти кращому засвоєнню правових знань, буде сприяти підвищенню рівня правової культури здобувачів освіти.

Ключові слова: правова культура, підвищення правової культури, здобувачі вищої освіти, правові дисципліни, євроінтеграція.

В умовах євроінтеграції України та її розбудови як правової та соціальної держави питання підвищення правової культури здобувачів вищої освіти є актуальними, оскільки майбутні правники є рушійною силою державотворчих процесів. Освіта є чинником, який впливає на розвиток правової свідомості і правової культури, у загальному здатна формувати фундамент правової і соціальної держави, приводячи в дію Конституцію України і її національне законодавство.

Говорячи про формування правової культури варто вести мову як про правову культуру усього суспільства, так і про правову культуру окремих груп. Виходячи з цього, формування правової культури» необхідно розглядати як діяльність суб'єкта правової культури, результатом якої є прогресивний розвиток національної правової системи, зростання рівня інституційної правової культури кожного.

Питання підвищення рівня правової культури здобувачів освіти є важливим та необхідним на даному етапі суспільного розвитку. При цьому право повинно сприйматись і розумітись ними не як абстрактна цінність, а позитивно оцінюватись з чітким розумінням, усвідомленням та засвоєнням правових цінностей та в подальшому вжиттям заходів щодо запобігання проявам правового нігілізму – у цьому важлива роль правової освіти, зокрема під час викладання правових дисциплін.

Як відомо, формування правової культури не відбувається стихійно. Важлива роль в його здійсненні належить правовому вихованню. Україна потребує створення впродовж найближчого періоду загальної концепції формування правової свідомості й правової культури молоді та прийняття Державної програми формування правової культури громадян. Як слушно зауважує Дж. Елкінз, правове виховання та правова (юридична) грамотність є важливою ознакою рівня правосвідомості особистості та правової культури. Однак, раз по разу виникає проблема з легалізмом, як правовим світоглядом, що вимагає беззаперечного ретельного слідування правилам, незалежно від ситуації. Ця проблема полягає у тому, що соціальні та політичні погляди, імплементовані в правову освіту та право, нібито у прагненні до соціальної справедливості та є майстерно прихованими за фасадом показної нейтральності та об'єктивності. Йдеться про те, що, маскуючи у такий спосіб загальновизнані людські цінності, на яких формується правосвідомість, ті, хто розглядають правову освіту з переважно політичного боку, на відміну від тих, хто навчає або хоче навчатися справжньому закону у його філософсько-правовому розумінні, утворюють лише вузький коридор юридичного світогляду, що дедалі чіткішим стає очевидним на прикладі країн, які тяготять до авторитарної форми правління [1, с. 243].

Варто дотримуватись позиції, що формування світоглядної основи належного правового виховання ґрунтується на усталених суспільно культурних традиціях, сприйнятті загальновизнаних людських цінностей та морально-етичних норм [2, с. 312]. Зокрема основою громадянського та правового виховання громадянина у Сполучених Штатах Америки є філософські течії - екзистенціалізм, прагматизм, позитивізм, положення яких активно використовуються у навчальному і виховному процесі, що можна використати як досвід при викладанні правових дисциплін у закладах освіти в Україні.

У процесі викладання правових дисциплін варто приділяти увагу не лише правовій освіті (навчанню), тобто власне самому процесу передачі, накопичення та засвоєння правових знань, але й вдаватись до правової пропаганди, правової

агітації (шляхом колективних та індивідуальних співбесід, виступів, зустрічей в тому числі і за допомогою засобів масової інформації), наголошувати на необхідності правового самовиховання. Одночасно з цим варто використовувати сучасні інформаційні технології: правові бази даних, електронні видання на правову тематику, залучати здобувачів освіти до участі у Інтернет-конференціях з актуальних проблем правознавства, тощо. Активне залучення здобувачів до використання у процесі отримання знань інформаційних технологій зокрема дозволить впливати на розвиток правової свідомості здобувачів освіти, забезпечить нове сприйняття ними правових явищ і процесів, формування нових світоглядних і правових уявлень та знань [3, с. 66].

Правову культуру важко формувати без практичної складової, тому у процесі викладання правових дисциплін варто активно залучати здобувачів освіти до вирішення правових спорів, конфліктів у юридичній клініці, спільно вирішувати кейси, ситуаційні завдання на правову тематику, залучати до цього процесу практикуючих фахівців, які можуть поділитись практичним досвідом, які можуть розкрити практичну сторону певних явищ та процесів. До процесу правового виховання варто активно залучати представників громадських, волонтерських організацій, які мають авторитет та підтримку в суспільстві.

Правова освіта повинна поєднуватись із загальною середньою і професійною освітою, з урахуванням політичного, економічного, морального світогляду. Для її ефективності необхідним є відкритістю і доступністю інформації про державу, право, правові процеси у суспільстві. Така інформація повинна надаватись систематично і безперервно.

Підсумовуючи викладене, зазначимо, що рівень правової культури залежить від того, настільки достовірну, повну, достатню правову інформацію будуть отримувати здобувачі, а також від того, чи вистачить в їх свідомості цінностей, ідей, поглядів, для її правильної оцінки. Тому роль правових освітніх компонентів у цьому процесі є важливою.

Наразі перед українською державою постала нагальна потреба у розповсюдженні за допомогою засобів юридичної освіти та правового виховання новітньої правової ідеології, в основі якої знаходяться європейські ідеї поваги до права, верховенства права, знання і адекватне розуміння ролі права в регулюванні суспільних відносин, що дозволить підвищити рівень правової культури.

Список використаних джерел

1. Бровко Н.І. Філософсько-правові засади формування правосвідомості особистості в умовах трансформації освітнього процесу в Україні: дис. д-р.а. юрид. наук: спец. 12.00.12. Київ: НАВС, 2019. 477 с.
2. Клімова Г. П. Основні шляхи формування правосвідомості і правової культури українських громадян в умовах розбудови правової держави. Правосвідомість і правова культура як базові чинники державотворчого процесу в Україні: монографія / Л. М. Герасіна, О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань та ін.; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2009. С. 307–324.
3. Макаренко Л. О. Особливості сучасного розвитку правової культури в Україні. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2019. № 1 (vol. 2). С. 64–69.